

CAPÍTOL I

*L'autor emprèn el seu tercer viatge.
És capturat per uns pirates. La malícia d'un holandès.
La seva arribada a una illa. És rebut a Laputa.*

Encara no feia deu dies que era a casa quan el capità William Robinson, de Cornualla, comandant del *Hopewell*, un robust vaixell de tres-centes tones, vingué a casa meva. Jo havia estat anteriorment metge d'un altre vaixell, del qual ell era capità i propietari d'una quarta part, en un viatge a Orient. Sempre m'havia tractat més com un germà que com un oficial inferior, i en assabentar-se de la meva arribada em va fer una visita, segons vaig pensar només per amicitat, ja que no hi passà res més que el que és habitual després d'una llarga absència. Però va repetir sovint les visites, expressava la seva joia de trobar-me amb bona salut, em preguntava si ja estava instal·lat per a tota la vida i afegia que es proposava de fer un viatge a les Índies Orientals al cap de dos mesos. Al final m'invità clarament, encara que amb algunes disculpes, a ser metge del vaixell; em deia que tindria un altre metge a les meves ordres, a més dels nostres dos ajudants; que el meu sou seria el doble de la paga usual; i que, havent comprovat que els meus coneixements nàutics eren com a mínim iguals als seus, es comprometria a seguir el meu consell, tant com si jo compartís el comandament.

Digué tantes altres coses amables, i jo sabia que era un home tan honrat, que no vaig poder rebutjar la seva proposta; ja que la

set que tenia de veure món, malgrat les meves desventures passades, continuava sent tan fervent com sempre. L'única dificultat que quedava era persuadir la meva esposa, el consentiment de la qual, tanmateix, vaig obtenir a la fi gràcies a la perspectiva del profit que ella n'esperava per als seus fills.

Vam sortir el dia 5 d'agost del 1706, i vam arribar a Fort St. George el dia 11 d'abril del 1707; vam aturar-hi tres setmanes perquè els tripulants, molts dels quals estaven malalts, recuperessin les forces. D'allà vam anar a Tonquín, on el capità decidí quedar-se un quant temps, ja que moltes de les mercaderies que tenia intenció de comprar no estaven a punt, i no podia esperar despatxar l'afer fins al cap d'uns quants mesos. Per això, amb l'esperança de pagar algunes de les despeses que hauria de fer, comprà una balandra, la carregà de diverses menes de mercaderies que els tonquinesos solen anar a vendre a les illes veïnes i, havent posat catorze homes a bord, tres dels quals eren del país, em nomenà patró de la balandra i em donà el dret de comerciar mentre ell feia els seus negocis a Tonquín.

No feia més de tres dies que navegàvem quan es congria una tempesta i vam ser arrossegats durant cinc dies cap al nord-nord-est, i aleshores cap a l'est. Després d'això tinguérem bonança, però encara amb un vent de l'oest bastant fort. El desè dia ens perseguiren dos vaixells pirates, que aviat ens van atrapar, perquè la balandra anava tan carregada que navegava molt lentament, i tampoc no estàvem en condicions de defensar-nos.

Ens abordaren més o menys alhora les dues naus, i els dos capitans ens van assaltar ferotgement al capdavant dels seus homes, però en trobar-nos tots prosternats de cara a terra (ja que així ho vaig ordenar), ens van lligar de mans amb fortes cordes i, després de posar-nos sota vigilància, se'n van anar a escorcollar la balandra.

Vaig veure entre ells un holandès que semblava tenir certa autoritat, tot i que no comandava cap dels dos vaixells. Conegué pel nostre aspecte que érem anglesos i, barbotejant en la seva llengua, va jurar que ens lligarien esquena contra esquena i ens tirarien al mar. Jo parlava holandès força bé; li vaig explicar qui érem i li vaig suplicar que, considerant que érem cristians i protestants, de països veïns i en estreta aliança, moguéssin els capitans a compadir-se un xic de nosaltres. Això inflamà la seva còlera, repetí les seves amenaces i, havent-se girat cap als seus companys, parlà amb gran vehemència en llengua japonesa —segons suposo—, emprant sovint la paraula *cristianos*.

El més gran dels dos vaixells pirates era comandat per un capità japonès que parlava una mica d'holandès, però molt imperfectament. Vingué cap a mi i, després d'unes quantes preguntes, les quals vaig contestar amb gran humilitat, digué que no moriríem. Vaig fer al capità una gran reverència i aleshores em vaig girar cap a l'holandès i li vaig dir que em sabia greu trobar més clemència en un pagà que en un germà cristià. Però aviat vaig tenir motius per penedir-me d'aquelles paraules imprudents, perquè aquell malvat rèprobe, havent intentat sovint, inútilment, de persuadir ambdós capitans que em fessin tirar al mar (cosa a què no volien accedir després d'haver-me promès que no moriria), tanmateix va aconseguir que m'infligissin un càstig pitjor, des de qualsevol punt de vista humà, que la mort mateixa. Dividiren els meus homes en dos grups iguals i els enviaren als dos vaixells pirates, i posaren una nova tripulació a la meva balandra. Pel que fa a mi, van decidir deixar-me a la deriva en una petita canoa, amb remes i una vela, i provisions per a quatre dies. El capità japonès tingué l'amabilitat de doblar-les posant-n'hi de les seves, i no permeté que ningú m'escorcollés. Vaig baixar a la canoa, mentre

l'holandès, dret a la coberta, m'omplia de totes les malediccions i termes injuriosos que li podia subministrar la seva llengua.

Aproximadament una hora abans de veure els pirates, havia fet una observació i havia vist que ens trobàvem a una latitud de 46 graus nord i a una longitud de 183. Quan vaig ser a certa distància dels pirates, vaig descobrir amb la meua ullera de llarga vista diverses illes al sud-est. Vaig hissar la vela, ja que el vent era favorable, amb la intenció d'atènyer la més propera d'aquelles illes, cosa que vaig aconseguir dificultosament en unes tres hores. Era tota rocosa, però hi vaig trobar molts ous d'ocell i vaig encendre un foc amb bruc i algues seques amb el qual vaig coure els ous. No vaig menjar res més perquè havia decidit estalviar tant com pogués les meves provisions. Vaig passar la nit a recer d'una roca, amb mates escampades sota meu, i vaig dormir força bé.

L'endemà vaig navegar fins a una altra illa, i d'allà a una tercera i una quarta, de vegades fent servir la vela i de vegades els remes. Però, per no atabalar el lector amb un relat minuciós dels meus infortunis, bastarà dir que el cinquè dia vaig arribar a l'última illa que tenia a la vista, la qual es trobava al sud-sud-est de l'anterior.

L'illa era més lluny del que esperava, i no hi vaig arribar en menys de cinc hores. La vaig voltar gairebé tota abans de poder trobar un lloc escaient per desembarcar, que era una petita cala unes tres vegades més ampla que la meua canoa. Vaig observar que l'illa era tota rocallosa, amb només unes quantes tofes d'herba i plantes aromàtiques entremesclades. Vaig treure les escasses provisions que duia i, després de menjar, vaig guardar el que quedava en una cova, de les quals n'hi havia un gran nombre. Vaig collir molts ous a les roques i vaig agafar bastants manolls

d'algues i herba seca, que tenia intenció d'encendre l'endemà per coure-m'hi els ous tan bé com pogués. (Perquè tenia una pedra foguera, un foguer, una cerilla i un vidre d'encendre.) Vaig jeure tota la nit a la cova on havia guardat les provisions. El meu jaç van ser la mateixa herba seca i les algues que volia fer servir de combustible. Vaig dormir molt poc, ja que els meus neguits vanceren la meua fatiga i em mantingueren despert. Vaig considerar que difícil era que salvés la vida en un lloc tan desolat i que miserable seria la meua fi. Em sentia tan apàtic i tan desanimat que no em vaig veure amb cor de llevar-me, i abans no vaig tenir prou ànims per sortir lentament de la cova, el dia ja estava molt avançat. Em vaig passejar una estona entre les roques. El cel estava absolutament serè, i el sol era tan calent que em vaig veure obligat a girar la cara quan, de cop i volta, quedà tapat, d'una manera molt diferent, segons em va semblar, del que passa quan s'hi interposa un núvol. Em vaig tornar a girar i vaig veure un enorme cos opac entre mi i el sol que avançava cap a l'illa. Semblava que feia unes dues milles d'alt, i va amagar el sol sis o set minuts, però no vaig notar que l'aire fos gaire més fred, o el cel més enfosquit, que si m'hagués trobat a l'ombra d'una muntanya. A mesura que s'aproximava a l'indret on era jo, es veié que era un objecte sòlid, amb el fons pla, llis i molt brillant a causa del reflex del mar. Jo em trobava a una altura d'unes dues-centes iardes sobre la platja, i vaig veure com aquest cos enorme descendia gairebé fins a quedar paral·lel a mi, a menys d'una milla anglesa de distància. Em vaig treure de la butxaca la ullera de llarga vista i vaig poder veure clarament un gran nombre de persones que es movien amunt i avall pels costats, els quals semblaven inclinats; però què feia aquella gent, no vaig ser capaç de distingir-ho.

L'amor natural a la vida em produí íntims sentiments de joia, i estava disposat a nodrir l'esperança que aquest atzar em podria ajudar, d'una manera o altra, a alliberar-me de l'indret desolat i la terrible situació en què em trobava. Però, al mateix temps, el lector amb prou feines es podrà imaginar la meva estupefacció en veure una illa en l'aire, habitada per homes que eren capaços (segons semblava) de fer-la ascendir, o descendir, o fer-la avançar, quan volguessin. Tanmateix, com que en aquell moment no em trobava en disposició d'especular sobre aquest fenomen, vaig preferir fixar-me en la direcció que prendria l'illa, ja que durant una estona va semblar que restava quieta. Però poc després s'aproximà, i en vaig poder veure els costats, envoltats de diverses galeries esglaonades, i escales disposades a intervals per baixar de l'una a l'altra. A la galeria més baixa hi vaig veure una gent pescant amb llargues canyes i d'altres mirant-s'ho. Vaig fer signes agitant la gorra (ja que el meu barret feia temps que estava atrotinat) i el mocador envers l'illa, i quan s'acostà més, vaig cridar i cridar amb tota la força de la meua veu; i llavors, mirant amb atenció, vaig veure una gernació congregada a la banda que jo tenia més a la vista. Com que m'assenyalaven a mi i també els uns als altres, em vaig adonar que m'havien vist clarament, tot i que no van contestar als meus crits. Però vaig poder veure quatre o cinc homes corrent amb molta pressa escales amunt fins al cim de l'illa, els quals després desaparegueren. Vaig suposar, correctament, que els havien enviat a rebre ordres d'alguna persona d'autoritat en aquesta situació.

El nombre de gent augmentava, i en menys de mitja hora van moure i van aixecar l'illa de manera que la galeria més baixa aparegué paral·lela a mi, a menys de cent iardes de distància de l'altura on jo em trobava. Aleshores em vaig posar en unes pos-

tures d'allò més suplicants i vaig parlar en un to d'absoluta humilitat, però no vaig obtenir cap resposta. Els qui estaven més a prop de cara a mi semblaven persones distingides, segons em vaig afigurar per la seva roba. Van parlar seriosament entre ells, mirant-me sovint. A la fi, un d'ells cridà en una parla clara, refinada i fluida, semblant en el so a l'italià, i per això vaig respondre en aquesta llengua, esperant almenys que la cadència li seria més agradable a l'orella. Tot i que cap dels dos no vam entendre l'altre, hom comprengué fàcilment el que jo volia dir, perquè la gent va veure l'angoixa en què em trobava.

Em feren signes que baixés de la roca i anés cap a la platja, cosa que vaig fer, i, quan van haver elevat l'illa a una altura convenient, amb la vora directament sobre meu, van deixar anar una cadena des de la galeria més baixa amb un seient lligat al capdavant, al qual em vaig subjectar, i em van hissar amb corrioles.